חקירת המישטרה

אחד השוטרים שהגיעו למשרדי המערכת כדי לחקור בנסיבות הדליקה בודק את ערימת ה־תמונות והנגטיבים שנאספו על ידי המציתים מהארונות ומתיבות הארכיון, נערמו למדורה אחת במיסדרון משרדי המערכת. רק שרידים מעטים מארכיון התמונות נותרו לפליטה.

גוילים שרופים

מזכירת מנסה לחפש אחר שרידי מיסמכים ו־תעודות בארון הספרים המרכזי של המע־רכת. מאות ספרים ועיתונים יקרי מצי־אות עלו באש בארון זה, שהוצת במתכוון.

דבר ומערב, גינו בחריפות את מבצעי הפשע במשרדי המערכת — תופעה שלא היתה קיימת בנסיונות התקיפה הקודמים על העולם הזה לפני 15 שנים. לכל אלה, שביטאו את הזדהותם וצערם בצנעה או בפומבי, שלוחה בזאת תודתנו.

מייד כשהתברר כי הדליקה במש־רדי המערכת היתה תוצאה של הצתה, הרכיבה משטרת מחוז תל־אביב צוות חוק־רים מיוחד, עליו הוטל לחקור את נסי־בות ההצתה ולגלות את המציתים האל־מוניים, שלא הותירו אחריהם כל סימן.

בהיעדר סימני זיהוי או עקבות אח־רים, יהיה המיבצע שהוטל על חוקרי המשטרה קשה במיוחד. בשלב זה, כ־שהחקירה עדיין בעיצומה, וכל סברה היא בגדר חשד בלבד, לא רצוי להרחיב את הדיבור על כך. אולם ניתן לגבש כמה אפשרויות לגבי זהותם של המציתים.

על פי צורת הביצוע של הפשע, ניתן להסיק כמעט בוודאות, כי ההצתה בוצעה בידי פושעים מקצועיים ולא בידי חובבים. הפריצה למשרדי המערכת, השהייה הממו־שכת בחדרים, החיפושים בתיקים ובארו־נות, ריכוז החומר שנועד להשמדה ואחר כך ההצתה המתוכננת בחמישה מוקדים שונים — כל אלה מעידים על כך שהפשע בוצע בידי אנשים קרי־רוח, מנוסים ובקי־אים בפשעים מסוג זה.

חובבים, המנסים לנקום או למחות באמ־צעות מעשי הצתה, אינם מסתכנים בדרך כלל בפעולה מסוג זו. הם יכולים להשליך מטלית בוערת או לשפוך פח נפט על דלת חיצונית ולהציתה, וממהרים להסתלק.

אפשר גם להניח, במידה רבה של סבי־רות, שהפשע בוצע על ידי יותר מאדם אחד. המלאכה הפיזית שהיתה קשורה ב־מלאכת ההשמדה, הצורך להציב שמירה מפני אפשרות של הפתעה בשעה שהמציתים יהיה בפנים — אלה מעידים שהמדובר בקבוצה של פושעים.

אלה היו יכולים להיות פושעים שביצ־עו את הפשע על דעתם עצמם מתוך מני־עים שלהם, או פושעים שכירים, מקצו־ענים שנשלחו לבצע מלאכתם של אחרים.

אולם מהרגע הראשון של החקירה היה ברור כי מי שביצע את הפשע היה מצוייד במידע פנימי מירבי על הסידורים הפני־מיים הנהוגים במערכת, על מיקום החד־מר הארכיוני, על סדרי העבודה ועל חלו־קת החדרים. מידע זה יכול היה להגיע לידי הפושעים או במלאכת עיקוב ממו־שכת, או על ידי שתילת אדם בתוך ה־מערכת במשך תקופה ארוכה. אפשרות אחרת היא שהפושעים ניזונו במידע של אנשים שהיו מצויים במתרחש בין כתלי המערכת עד לפני כשנה.

כי במשך השנה האחרונה נערכו כמה שינויים פנימיים שהפושעים לא היו מוד־עים להם כנראה.

אלימות כשיטה פוליטית

כ אשר החלה חקירת המישטרה, אספו החוקרים באופן שיגרתי כל מי־דע אפשרי על אנשים שאיימו לאחרונה לפגוע במערכת או באנשיה. רובם של אנשים אלה נחקרו. אולם האפשרות שה־פשע בוצע כמעשה נקמנות ע"י אדם פר־טי שנפגע בצורה זו או אחרת מפירסומי העולם הזה, כימעט ואינה באה בחשבון.

אין ספק כי ההצתה תוכננה ביסודיות ובקור־רוח, תוך ידיעת נקודות התורפה של עבודת המערכת. הפירסומים שהופיעו השבוע בעיתונות, שניסו לעורר את הרוי־

(המשך בעמוד 14)

חזרה לחלוציות

למחרת ליל השריפה כבר חודשה העבודה במע־רכת. אנשי המערכת הצטופפו סביב השולחן ה־יחיד שנותר נקי ושלם בחדר העורך שלא ניזוק, המשיכו בעבודה השיגרתית של הכנת העיתון. איש לא העלה בדעתו כי הוצאת העיתון תיפגע מנסיון החבלה במערכת.

אחרי ששידורי ישראל הודיעו על דבר הדליקה במשרדי המערכת במהדורת החד־שות הראשונה של יום שישי בבוקר, חזי־נו בתופעה מוזרה, האופיינית להעולם הזה, לה היינו עדים תמיד בעיתות צרה.

מוקדם בבוקר החלה מעין עליה לרגל שלא נסתיימה עד היום. קוראים מוש־בעים של העיתון מיהרו למקום בדרכם לעבודה כדי להיווכח באמיתות הידיעה, להביע את צערם ולהציע את עזרתם. ידי־דים ועיתונאים של עיתונים אחרים, באו או התקשרו כדי להביע את הזדעזועותם מעצם ביצוע הפשע. עובדים לשעבר של העיתון, צלמים חופשיים ואנשי ציבור שתקצר היריעה מלנקוב בשמות כולם, הצי־עו את סיועם כדי שנוכל להמשיך ולהו־ציא את העיתון.

אפילו אנשים, שמעולם לא היינו מג־דירים אותם כידידי העולם הזה, בתוכם כאלה שאינם מסתירים את איבתם לדרכו של העולם הזה, הביעו בגלוי את הזדהו־תם, ולוא רק מתוך שראו בהצתה הנפ־שעת פגיעה חסרת תקדים בחופש העי־תונות.

עבודה של מקצוענים

ל א חסרו כמובן גם גילויים של שימחה לאיד וסיפוק של הנאה, אותם קלטנו מאחורי גבינו, במיוחד מצד כמה עיתונאים של עיתונים אחרים, שהם נואלים מדי מכדי להבין כי הם עלולים להיות הקור־בנות הבאים של אלימות מעין זו שפגעה בנו. אבל, לשמחתנו, היו אלה גילויים בודדים. מעולם לא זכה העולם הזה לגל כה רחב של אהדה והזדהות כמו זה שנת־קלנו בו השבוע. אפילו מאמרי המערכת בעיתונים החשובים של המדינה, הארץ,